

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articoli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Un popor ideal.

Intre minunile veacului apus, istoria imparțială va trebui să pună la loc de frunte *vitejia Burilor*, manifestată în luptele pentru existența și independența lor *națională*, lupte purtate față de un contrar pôte-că de o sută de ori mai mare și mai tare.

Sunt aprópe cincisprezece luni de când s'au început ostilitățile între *Anglia* și statele locuite de *Buri*, și nici astăzi, după atâtea ciocniri și după atâtea hărțueli, nu se știe încă, că din acesti doi vrășmași, atât de deosebiți, nu numai la număr ci și la scopurile pe cari le urmăresc, care va eși biruitor din lupta purtată cu atâtea perseveranță: poporul cel mic la număr dar mare în patriotismul și naționalismul seu și mare și în credința sa cătră *Dumnezeu*, poporul *Burilor*, sau nesățiosul popor englez, care nu se mulțumesc cu bogățiile ce le are la el acasă, ci rívnește și la agonisela *Burilor* și la isvórele lor de câștig?

La început răsboiul deslântuit era favorabil *Burilor*; și știrile ce soseau de pe câmpul de răsboiu umpleau de bucurie inimile tuturor ómenilor de bine, cari, în mod natural, erau toți pe partea acestora. Mai târziu s'a schimbat însă situația, pentru-că *Anglia*, trimițând mereu la trupe și la parale în *Transvaal*, în cele din urmă a reușit să înregistreze totuși câteva victorii, favorisate pôte și de împrejurarea, că *Burii* se retrágeau mereu tot spre centrul statelor lor.

Era mare bucurie între *Englezi* pentru această întorsătură; și știrile răspândite din partea lor ne făceau să credem, că norocul a părăsit cu desăvírșire pe bieții *Buri*, și că răsboiul din *Africa* sudică pôte fi privit de terminat, cu înfrângerea și cucerirea *Burilor*. Dar' tocmai pe când *Englezii* se legánau mai tare în credința acésta, au sosit știri despre o nouă întorsătură pe care au luat-o lucrurile în *Transvaal*.

Burii au început de nou să facă minuni în arta purtării de resbóe, și trupele engleze încep de nou a fi bătute de o mână de ómeni, însuflețiți de sfințenia cauzei lor și de credința în învingerea dreptății, care e pe partea lor.

Răsboiul din *Africa* sudică a intrat deci într'o fasă cu totul nouă, care probabil va fi cea din urmă. Așa se vede, că *Burii* au mascat numai retrágera pe tóte liniile, numai pentru a se puté pregáti de o luptă decisivă, care acum în curénd are să urmeze.

E mare favor pentru *Buri* și îi face să fie în avantaju împrejurarea, că în țerile lor tocmai pe vremea acésta începe sezonul ploilor, care ține până în *Aprilie*; împrejurare fórt nefavorabilă pentru *Englezi*, cari în urma umezelii neobicinuite la ei acasă cad în diferite bóle și nu-și prea pot muta nici bagajul dintr'un loc într'altul, fiind-că trásurile lor de transport sunt fórt greoașe și nu pot strébate tina din *Transvaal*.

Cu tóte acestea, mari ilusiuni nu ne putem face și nu-și pot face nici *Burii* înșiși, că din lupta decisivă devenită acum inevitabilă, ei vor eși învingători și pentru lumea politică de

astăzi, nu numai pentru istorie, care va trebui să-i recunóscă necondiționat de învingători și de eroi. Constelațiunile politice sunt astăzi de așa, că nici una dintre puterile europene nu cútéză să iee nici măcar inițiativa pentru înscenarea tratativelor cari s'au ducă la legarea păcii; și astfel *Anglia*, chiar dacă ar fi de nou bătută în acésta luptă decisivă, nu s'ar supune legării unei păci favorabile *Burilor*, nu va suferi înfrângerea rușinóșă, ci și-ar aduna de nou pe câmpul de răsboiu tóte forțele militare, ar pune în curgere tóte miliónele ce 'i stau la dispoziție, și în cele din urmă totuși va pune sub picióre pe bieții *Buri*, atât de puțini la număr, dar' atât de mari în fapte patriotice.

În privința acésta lumea politică și-a făcut deci contemplațiile sale și nici nu se mai gândesc la o altă eventualitate. Tot ce așteptă este, că *Anglia* să se arate generóșă după învingerea ce o va raporta, și la terminarea răsboiului să croească condițiuni de pace nu numai acceptabile din partea *Burilor*, ci chiar de așa, ca să le facă acestora plăcută rămânerea la vetrele lor avute și să nu 'i siléscă să 'și mute cortul în altă parte și într'alt colț de lume.

Istoria va vorbi despre *Buri* ca despre un *popor ideal*, care a luptat până la ultima consecuență pentru independența sa națională; e ríndul la *Anglia* deci, ca dacă va eși biruitor din acésta luptă încă nedecisă, să nu deș ansă istoriei să vorbescă despre ea ca despre un *popor tiran*, lipsit de considerațiuni umanitare.

Știrile ce ne sosesc din *Londra* ne spun, că acolo s'a pus o mișcare tocmai în direcțiunea acésta; se sperăm deci, că ea va fi încoronată de succes.

Legi sancționate. Fóia oficială a publicat în numărul de *Duminecă* șapte proiecte de lege sancționate de *M. Sa.* Intre ele se află legea despre *indemnizare*, legea despre *canalurile pentru udat*, înstruirea cu *Croatia*, articolul de lege despre construirea căii ferate vicinale *Ruma-Klenak* și altele.

Organizarea kossuth-istilor. Faptul că la alegerile parțiale din urmă *kossuthistii* au pus mâna pe trei mandate noue, cari mai nainte aparțineau deputaților din alte partide, a provocat mare bucurie în sinul acestui partid, atât de réu decimat din partea lui *Bánffy* cu ocaziunea ultimelor alegeri generale; și în speranța că la alegerile generale ce se apropie vor recuceri terenul pierdut, *kossuthistii* au început să se organizeze pretutindenea în țéră, pentru a puté intra destul de tari în luptele electorale.

Sășii s'au împăcat. Partidul popular sâsesc s'a închiegat de nou, în urma fusiunii întéplate între cele două fracțiuni de până acuma. Împăcarea acésta a adus cu sine și o schimbare în conducerea partidului, întrucât *presidentul* de până acuma al comitetului central, *Dr. Wolff*, și-a dat demisiunea.

Emigrările. Din incidentul, că printre *Ruteni* s'a pornit o mișcare de emigrare în masse, ziarul clerical „*Alkotmány*” scrie un primarticol, din care scótem urmátorele adevéruri:

„Ce îndemná anume pe nenorocitul popor de a se espatria? căci nu este o fátărnicie mai mare decât aceea, că puterea oficială atribue emigrările numai și numai agenților de emigrare. Adevératul pécátos este *politica liberală magiară* și administrația locală, ce stă în serviciul acestei politici. Acésta politică a adus mai întâiu la miseriă, apoi la desperare pe cetățenii cei mai lipsiți ai țerii. Și i-a adus nemijlocit prin stórcerea de dări, ear' mijlocit prin aceea, că a lăsat nepedepșit să-și facă mendrele tot felul de cavaleri privilegiați, cari au seos din posesiuni pe cei cari acum se véd siliți a lua drumul pribegiei”.

Fórt adevérat!

Legea de naționalități. În congregația comitatului *Hunedoara*, ținută *Sâmbăta* în 29 Decembrie la *Deva*, s'a pus în discuție și cunoscutul conclud al *Secuilor* din *Treiscauna*, pentru modificarea legii de naționalități. *Românii* au propus respingerea acestui conclud, dar' au fost majorisați, primindu-se propunerea comitetului permanent, de înțelesul ca concludul să fie luat spre știre.

Corpurile legiuitoare române vor fi închise la 15 *Februarie*, dacă până atunci vor fi votate tóte proiectele de legi depuse și cari se vor mai depune pe birouri. În cas contrar guvernul român va cere prúngirea sesiunii.

Partidul liberal. Intransigentul *Bartha Miklós* își exprimă părerea în „*Magyarország*” numărul de *Anul-Nou*, că din alegerile viitoare partidul liberal va eși bătut, pentru-că și-a tráit traiul. Forțele i-s'au sleit, mintea i-s'a timpit, activitatea îi este paralisată: Program politic nu mai are, pentru-că cei-ce fac parte din partid s'au prefăcut de mult în *consorțiu de interese*. De aceea va trebui să se formeze o nouă majoritate parlamentară. Se va vedé, dacă prorociile lui *Bartha* se vor împlini?

Din Austria. Se scrie dela *Viena*, că guvernul austriac imediat după deschiderea *reichsrath*-ului, proiectată pentru ziua de 29 *Ianuarie*, va depune pe masa parlamentului un proiect de lege despre regularea raporturilor de limbă în *Boemia* și *Moravia*. Dacă proiectul de lege e favorabil *Nemților* sau *Cehilor*, — nu ni-se spune.

Din orient. Și-a făcut turneul în zilele trecute prin tóte ziarele mari europene știrea de mare importanță politică, cumcă la stáruințele contelui *Bülów*, cancelar al *Germaniei*, *România* și *Turcia* ar fi legat o alianță în scopul menținerii păcii și a statului de mai nainte în peninsula balcanică. Acésta știre își află acum întrucúta confirmare în faptul, că *Turcia* a pus la cale pași fórt energici în contra comitetului *macedonean*, cel cu asasinatele din *București*. Se depeșeză anume, că *Sultanul* a dat ordin strict funcționarilor din *Macedonia* să pună sub pază polițială pe toți *Bulgarii* din *Macedonia*, ear' pe cei suspecți să-i aresteze. Ordinul a fost îndeplinit întocmai și din singurul vilayet al *Bitoliei* au fost deținuți *cincizeci de Bulgari*, cari toți au recunoscut, că fac parte din comitetul revoluționar *macedonean*, pus sub conducerea lui *Sarafov*. Se crede că și în celelalte districte s'au făcut tot așa arestări număróse de *Bulgari*.

Crisa financiară în Germania.

Séptemâna trecută ziarele din străinătate ni-au adus știri senzaționale, despre un mare scandal berlinez, de astádată *financiar*, în care sunt implicați mulți ómeni cu vază și sunt compromise o mulțime de persoane, cari se bucurau de mare trecere în înalta societate din *Berlin* și aveau influință chiar și la curtea imperială.

Vorbim despre falimentul așa numitelor *bánci ipotecare* din *Germania*. Aceste instituțiuni luaseră în anii din urmă ó dezvoltare colosală; și cei cari sunt inițiați în secretele *Bursei*, dar' cari nu-și spun opinia, mai cu sémă în împrejurări de acest fel, profesisau încă dela început *Krachul* care nu a întârziat a le confirma temerile exprimate.

În adevér modul de operațiuni al acestor bánci ne va aráta în de ajuns, că ele fuseseră create din capul locului de niște *financieri* puțin scrupuloși și numai cu intenția de a câștiga prin ori-ce mijlóce.

Incepénd cu un capital relativ modest, ele inundaseră întréga *Germanie* cu o cantitate de titluri și cu tóte precauțiunile unei legi recente a controlului administrativ și a instituirii unei censure nominale fórt stricte, aceste bánci nu întârziară a 'și viola statutele și a se abate de la scopul propriu și legitim al operațiunilor lor, adógând la activitatea lor pur ipotecară o speculă desfrínată, — la început imobiliară, relativă la societățile de construcție, etc., și la urmă în tóte genurile de afaceri.

Deja te câteva séptamâni sgomote tot mai neliniștítóre circulau asupra „*solidității*” acestor mari bánci, dar' numai în timpul din urmă luară ele proporții serioase și se începu examinarea conturilor, a registrelor și a bilanțelor.

Principalul personagiu al acestui faliment e un óre-care *Sanden*, din *Charlottenburg*, care în timpul din urmă donase o sumă de 300.000 de mărci fondului creat de împérátésa *Augusta Victoria* în scop de a se ridica construcțiuni religióse în *Berlin*, oraș reputat a fi unul din cele mai sărace din lume în cládiri de acest fel.

Pietatea sa, manifestată într'o formă așa de atrágátore, a avut darul de a 'i procura înalta protecțiune a baronului de *Mirbach*, șambelanul împérátéssei, care se grábí să stáruiască pentru-ca amicul seu *Sanden* să fie decorat. Se zice chiar, că lucra cu hotărâre pentru-ca să 'i obțină și un *titlu de nobleță*.

Tocmai în acest timp a venit însă arestarea *generosului donator*; și cu tótá apărarea prietenilor și aliaților sei, cari fac din el o victimă a marei finanțe ovreești, nimic nu va puté împedeca scandalul care va isbucni în curénd.

Ceea-ce e mai grav însă e, că printre cei mai mult atinși de acest faliment sunt *micii proprietari* și *rentieri*, căci se spune că *Sanden* ar fi avertisat dinainte clientela sa aristocratică pentru-ca să se pótá desfaca din vreme de acțiunile pe cari le posedă. Se afirmă chiar, că bancherul *Schmidt*, care e fórt amestecat în afacerile báncilor ipotecare, ar fi făcut de

rândul acesta pe credinciosul om de afaceri al împărătesei, debarasând-o de 1 milion mărci în titluri de ale băncilor ipototecare.

Cercetarea judecătorească, începută în chestia această, sigur va face lumină deplină în cauză și va scote la suprafață toate machinațiunile arestatului *Sanden* și a celorlalți complici ai sei, asemenea arestați.

Din România

Aniversarea nașterii Reginei. Sâmbătă, 29 Decembrie n. fiind aniversarea nașterii M. Sale Reginei Elisabeta, consiliul de ministri a mers la orele 12 din zi la palat. Dl prim-ministru *P. P. Carp* a adresat M. Sale Reginei următoarea cuvântare:

Prea înaltă Dămnă,

Presint Majestății Văstre, în numele consiliului de ministri, cele mai căldurose felicitări pentru aniversariul nașterii Sale.

Vă urăm să fiți încă mulți ani, ea și în trecut, podoba femeilor încoronate. Inzestrată cum ești cu o rară inteligență, când nu ai făcut ai inspirat, și prin o deosebită fericire inteligența a lăsat inimii într-o libertate de acțiune. Nu e lacrimă, cu care să nu fi compătimit, nu e durere, la care să nu fi căutat alinare, fiind ast-tel cea mai perfectă reprezentantă a femeii în ideala ei fire. Știm că lauda, ce Vă aducem nu e mică, dar' lauda când e meritată, nu e o măgulire, ea este un act de recunoștință.

Să trăiți, Majestate!

Regele și Regina au exprimat viile Lor mulțumiri d-lor ministri și împreună cu A. A. LL. Regale, Principele Moștenitor, Principesa Maria și copiii Lor, au binevoit a convorbi cu fie-care din d-lor.

Apoi Majestățile Lor au primit pe rând: pe dl prefect al poliției Capitalei și Casele civile și militare, Regale și Prințiare, cari au depus la picioarele M. S. Reginei respectuoasele lor felicitări.

Înainte de amiază, M. S. Regina a binevoit a primi mai multe dămnă din societate cu copiii lor, cari au felicitat pe iubita Soverană română.

Numerose buchete de flori au fost trimise grațioasei Regine de către dămnăle din societatea bucureștenă, ca dovadă a sentimentelor de înaltă venerațiune.

Un mare număr de senatori și deputați, înalți demnitari și funcționari, ofițeri de toate armele și notabili s'au grăbit a se înscrie în registrele Palatului.

Majestățile Lor au primit numeroase telegrame de felicitare din țară și străinătate.

Augustii Soverani au fost foarte mișcați la aceste manifestațiuni de iubire, ce Li-s'au adus cu această ocazie.

Serbare școlară. Duminecă după amiază, la orele 2 și jumătate, s'a dat la Teatrul Național din București serbarea șco-

lară organizată de societatea Corpului didactic primar în Capitală.

M. S. Regina României a binevoit să asiste la această serbare, care se dedea pentru a onora aniversarea nașterii Sale.

Elevul Lugoșanu O. Ion, din cl. patra primară, a recitat o cuvântare adresată M. S. Reginei.

Partea întâia a programei a fost ocupată de:

1. *Rugăciuni și cântece școlare*, executate de elevii școlilor primare din Capitală, sub conducerea d-lui institutor Grigore Teodosiu. Musica de dl D. G. Kiriak, profesor la Conservatorul din București.

2. *Arii românesce* executate cu violă de către elevii școlii Normale a societății pentru învățătura Poporului Român, sub conducerea d-lui profesor F. Reit.

3. *Recitări de poezii*: „Regina Măndră” de dl D. Teleor și altele.

4. *Cântece românesce*, executate de elevii școlilor Normale a societății pentru învățătura Poporului Român, sub conducerea d-lui profesor Bănușescu.

5. *Steua și Colindele de Crăciun*, cântece populare executate de elevele Asilului „Elena Dămnă”, secția normală, sub conducerea d-lui profesor G. Ștefănescu.

A doua parte a programei a fost formată din:

1. *Eserciții de gimnastică și de ordine* însoțite de cântece, executate de elevii școlii Normale a Societății pentru învățătura Poporului Român sub conducerea d-lui profesor D. Ionescu.

2. *Arie din „Creațiunea lumii”* de Haydn cântată de dl Aurel Eliad, baritonul Operei române.

3. *Eserciții de gimnastică* cu bastoane, etc., executate de elevii școlii Normale a Societății pentru învățătura Poporului Român, sub conducerea d-lui profesor D. Ionescu.

4. *Crucifix* de Faure, cântat de dl A. Eliad, baritonul Operei române.

S'a jucat apoi *Viflaimul sau Irozii*, dramă semi-religioasă, în 3 tablouri, întocmită după tradițiunile vechi de dl V. Cosmovici. Corurile, compuse de D. G. Kiriak, profesor la Conservator, au fost executate de elevele Asilului „Elena Dămnă”, secția normală, sub conducerea d-lui profesor G. Ștefănescu.

Frumosul spectacol s'a sfârșit la orele 6.

Sala teatrului era plină, în mare parte, de copii.

*

Reforma contribuțiilor directe.

Dl *P. P. Carp*, președintele consiliului de ministri, a depus, ca ministru de finanțe, un proiect de lege pe masa camerei române, despre reforma contribuțiilor directe în România, și despre modificarea unor dispozițiuni din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe. Proiectul acesta de lege a fost dictat, cum se scrie din București, de extrema sensibilitate a imposibilităților indirecte și de prăbușirea lor în cursul anului rău expirat.

Revistă esternă

Statele unite ale Australiei. Un eveniment de însemnătate s'a întâmplat într'un continent îndepărtat, despre care politica zilnică prea puțin vorbea până acuma.

Cel din urmă născut printre Statele lumii: *federațiunea australiană*, care a împrumutat din trecutul patriei-mume frumosul nume de *Commonwealth*, — cuvânt identic cu *Republica* anticilor, — și-a inaugurat existența ei oficială în ziua de anul-Nou.

Va fi una din datele cele mari ale istoriei globului nostru data această. Un întreg continent și-a găsit unitatea. Marea operă de concentrare, din care a eșit deja confederațiunea canadiană, a făcut un nou pas lângă antipode.

Acum una sută de ani, Australia abia era descoperită, grație călătoriilor celebre ale lui *Cook* și *Bougainville*.

Poporul britanic nu presimțise destinele mari, la cari era chemată noua colonie. Tote privirile erau atunci ațintite asupra *Indiei* și asupra coloniilor americane și africane. Statul englez n'a vădit în pământul Australiei de cât o scurgere a închisorilor și a penitenciarelor sale. Australia n'a fost un rënd de ani de cât o colonie penitențiară de deportați, precum este *Cayena* pentru Franța, *Siberia* pentru Rusia.

Dar în curând coloniile australiane au luat un avânt puternic și astăzi există șase colonii australiane, a căror populațiune crește necontenit, ale căror teritorii prezintă spațuri imense emigrațiunii, ale căror bugete sunt mai mari de cât era bugetul statului englez la începutul acestui secol.

Aceste șase colonii s'au unit acum într'un singur stat începând a funcționa în mod oficial, firește, sub ocrotirea imperiului britanic.

Pentru moment, Anglia nu poate de cât să câștige în prestigiu prin formarea unui asemenea stat. Dar pentru cine aruncă o ochire în viitor și judecă după precedente, nu începe îndoială că, mai curând sau mai târziu, această națiune nouă, ce se formează lângă antipode pe un continent aproape încă vergin, va lua cunoștință de interesele ei particulare, de drepturile, de puterea ei și va urma exemplul Statelor-Unite ale Americii.

Nu va trece mult și Anglia-mună va vedea cum fiecele ei mai tari, mai voinice: Statele-Unite, Confederațiunea canadiană, Commonwealth (Republicele australiene unite) și coloniile Africe de Sud în plenitudinea autonomiei lor, îi vor alcătui o cunună, vor respecta loialismul anglo-saxon, dar' se vor purta ca copii vrednici, cari nu mai rabdă autoritate, nici tutelă.

Tote încercările imperialiste nu vor putea schimba mersul firesc al împrejurărilor. O lege fatală nu se poate înlătura și este bine pentru echilibrul lumii, ca nici un soi de imperiu universal să nu potă dăinui și ca

el să se fărîme în părțile, reprezentate prin state neatârinate, precum s'a fărîmat imperiul lui Alexandru-cel-Mare, imperiul roman și imperiul lui Napoleon I.

† Stefan Millea.

Afară de cercul Seliștei și de comunele Cacova și Tilișca unde a muncit cu vrednicie și cinste, puțini l vor fi cunoscut. Și noi totuși înținem, că un bărbat atât de laborios, un caracter atât de ferm și cu voință de fier e bine să fie aprețiat și în cercuri mai largi. Mai ales acum, după ce a închis ochii ca notar pensionat, suntem datori să scotem la ivelă că Stefan Millea nu s'a gândit numai la fi și fiecele sale, cărora li-a dat o creștere solidă și bună, dar s'a îngrijit și de instituțiunile culturale în comunele unde a fost aplicat.

El și cu regretatul Florian, au esoperat la împărțirea cu șapte județe pe sâma școlii din Seliște casa unde azi e adăpostită primăria Seliștei și casa de păstrare.

El a lucrat împreună cu frunțașii din Tilișca parohii Iosof și Juga, ca să se ridice școala cea frumoasă în Tilișca, a dat mână de ajutoriu la întemeierea fondului parochial, pe care ca prim episcop al anilor din urmă l'a sporit la o considerabilă sumă. Comune Tilișca multă vreme era bătuită de certe și partide.

El cu tactul și înțelepciunea sa le-a potolit și a lăsat în urma lui pace, linise, bunăstare și înțelegere în toate părțile.

Câți din preținșii frunțași mari naționaliști pot numera la activul lor astfelu de fapte?

Durere, puțini! Iată că și în cere îngust potă deveni omul cinstit și aprețiat.

NOUȚĂȚI

Răscumpărarea felicitărilor. La casa Asociațiuni pentru literatura română și cultura poporului român au mai incurs contribuiri pentru fondul *Casii naționale* în scopul răscumpărării felicitărilor de *Anul nou* dela: Pantaleon Lăcuța, căpitan în pens., Sibiu 3 cor., Mihai Cirlea, notar public reg., Abrud 5 cor., Dr. Petru Teșle, avocat, Timișoara 10 cor., Domnișoara Elena Petrașcu, directora internatului Asoc., Sibiu 4 cor., Victor Tordășan, exactor consist. Sibiu 1 cor., Ilie Moga, diacon și învățător, Sibiu 2 cor. În total au incurs până acum 101 cor.

Parastas. Marți s'a serbat în capela metropoliei parastas pentru odichna sufletului decedatului *Ioan Badilă*. Serviciul divin l'a oficiat dl protopresbiter *I. Papiu*, ear' cântările bisericiei le-a executat corul seminarial sub conducerea dlui profesor *Cunțan*. Prezenți au fost I. P. S. S. Metropolitan *Ioan Metianu*, P. C. Sa *Dr. I. Pușcariu*, dămnă v. d. Moldovan. familia *Dr. Moga*, profes. G. Dima, asesor *Cristea*, Boiu și *Lazar*, adv. *Dr. Leményi* și alții.

FOIȘORĂ

Feriți-vă de hoți!

(Fine.)

Eșia în stradă cumintele de Pișta, se întâlnea cu Jănoș și îl trimitea și pe Dumnealul să capete parale eftine, ba se grăbia acasă și își avisa și rudeniile chiar și pe cele din alte comune, și în fine se întorceau la „Măria Sa” și îl rugau că dacă l'a adus Dumnezău chiar acasă la ei, apoi să nu pregete a osteni și pe la frații lor din comunele învecinate ca Szent-Erzsébet, Bóthfalva, Rugonfalva, Gagy, Mártonos, Magyar-Hidegkut etc. căci acestia de sigur încă vor fi tot așa de cuminte și-l vor asculta cerënd și ei ajutoriul „Măriei Sale”, spre a-i părtini sus la Budapesta, ca să primiască și ei parale eftine.

„Măria Sa” fiind de ajuns informat, aflând că sunt tot așa de cuminte, li-a promis, că se va duce din comună în comună și va împlini voia chiar și numai a unuia singur, și spre acest scop a și angajat „Măria Sa” pe însuși primariul comunal din Uj-Székely, ca să-l potă — firește pe bună plată promisă — cu căruța din comună în comună, timp de mai multe zile, ceea ce s'a și întâmplat.

În toate comunele în câte a umblat „Măria Sa” a aflat tot ómeni cuminte a la Uj-Székely, ba în Magyar-Hidegkut a aflat mii de mai cuminte, căci un draguț de sēcuiu, și dór' chiar unul care scotea ochii unui Român, dicëndu-i: „veđi mo asta estye bank, nu ca Albina vostru, care iá dela biet omu 8% százalékuri, ké iél ne dá bani numai cu 4% százalékuri”, — și-a fost vëndut un cal cu vro 10 fl. pentru a-și acoperi necazările: contribuția etc. ear' cu al doilea ce i-a fost rēmas se duce la potcovariu să l potcovescă. Calul nu voia să stee și așa sēcuiu nostru îi pune o funie după grumazi și îl leagă de un stălp. Calul începe a se trage până în cele din urmă se spânzură, pică jos, sēcuiu îl apucă piciorul și demândă potcovariului să-i bată potcova. În acest timp calul creapă, ear' sēcuiu nostru cuminte ca toți sēcuii, după ce isprăvesce potcovariul, prinde „korbács-ul” și i măsură vro câteva ca să sară în sus, și numai când vede că nu mai mișcă, observă că i mort calul. Li ia iute pelea, o vinde, și cu banii fuge iute, spre casa unui domn de pământ unde adevă se afla „Măria Sa”, și duce banii primiți de pe pele „Măriei Sale” pentru câteva protocoale tunduare ce le avea, ca luându-i-le „Măria Sa” în copie dela cartea funduară, să se indure a l părtini sus la

Budapesta, ca să potă primi și el parale. Ba în graba cu care a luat pelea calului și cu care a vëndu'to, ca să nu cumva să iasă „Măria Sa” din comună, a uitat să tragă potcovele cele noue, bătute numai de atunci, și a ingropat calul cu potcove cu tot, dar' ear' se ne întorcem, tot ei le vor găsi, căci ei și numai ei, patrioții umblă după potcove de cai morți.

Fiind Magyar Hidegkut-ul despărțit numai prin o vale de Vidacutul românesc, a trimis pe unii dintré cuminții sēcui să vestească și Românilor, ce bine mare îi astéptă pe ei mai ales, și să poftescă și ei să mērgă să cēră bani, de-ai lor din Budapesta. — S'au și dus 2—3 români, nu însă, ca să cēră bani ci ca să se convingă dacă într'adevăr a sēcuii dreptate. Din vorbele „Măriei Sale” s'au și convins românășii nostri, odată că banca e spre a se ajutara în linia primă fi națiunei, dar' „Măria Sa” se va milostivi și pentru Români, dacă tocmai vor să cēră și dînșii, mai bine zis s'au convins românășii nostri, că „Măria Sa” e un pungaș ordinar și au și spus această Domnului de pământ care i'a ocărit și batjocorit în fel și formă pentru-că îndrănesc să vorbescă astfelu despre „Măria Sa”.

„Măria Sa” pleacă înapoi la Cristur și mai dá celor ce-i angagiase la lucru încă de vro nópte întrégă și spunendu le că merge să cumpere timbre pentru protocoalele estrase deja, ese, dar' în pórtă îl așteaptă cocișul, respective primariul din Uj-Székely, acestuia îi spune, că merge la hotel să se odichnescă puțin, fiind foarte obosit, îl ia pe cociș cu sine, îl duce la hotel, aici îl cinsteste bine cu mâncare și beutură, și pofteste dela el „Măria Sa”, că mâne pe timpul când sosește trenul acelerat, la Hașfalău, să poftescă și să vină cu căruța să-l ducă la gară, căci ar voi să plece în grabă la Budapesta, ca să potă aduce înaintea „direcțiunei” băncei justele plângeri ale lor; îi promite apoi, că curăușia pe vro 5 zile cât l'a purtat i-o va plăti atunci la tren fiind că n'are bani mărunti. — Cocișul, respective cumintele primariu, se întorce liniștit spre casă, ca să vină mâne să ducă pe „Măria Sa” la tren, ear' persoanele angagate pentru a decopia estrasele din protocolul funduar, muncind pe mórte pentru bacșișul gras ce li-s'a fost promis, așteptă pe „Măria Sa” până în zori de zi să vină cu timbrele. —

Trece nóptea, vine ziua, dar' „Măria Sa” nu mai vine, trimite conducătoriul cărilor funduare pe unul dintre cei angagiati,

Noul metropolit din Banialuca. Duminecă, în 30 Decembrie n. s'a făcut în Banialuca sfințirea solemnă a noului metropolit sârbesc *Lietia*, numit pentru aceasta eparchie de nou sistemată. În aceeași zi i-s'a făcut și instalarea, cu mare pompă și solemnitate.

Actul sfințirii l-au îndeplinit cei trei Metropoliți de până acuma din provinciile ocupate, ear' comisar imperial a fost numit din partea M. Sale Baronul *Appel*, general de cavalerie, șeful militar al țării. Deputații numeroși, din toate cercurile aparținătoare la noua diecesă, precum și numeroși particulari, au luat parte la festivitățile aranjate. Atât noul Metropolit, cât și comisariul imperial, au format obiecte de ovațiuni entusiaste. În preșerea instalării li-s'a aranjat *conduct de facile*, ear în ziua instalării lume numeroasă s'a adunat în fața locuinței noului metropolit și a comisariului imperial, și amândoi au fost salutați în mod foarte călduros din partea Sârbilor. S'era a fost banchet. S'au rostit mai multe toasturi pentru M. Sa, pentru noul Metropolit, pentru *Kállay*, pentru șeful militar generalul *Appel* etc.

Pentru „masa studenților“. La înființându Reuniune „masa studenților“ dela gimnasiul român gr.-or. din Brad a binevoit a contribui: Teodor Ciortea, din Cojocna (Kolozs) 3 cor., „Oraviciana“ instit. de cred. și econ. 20 cor. ca membru pe viață. „Par-simonia“ instit. de credit și econ. în Bran 11 cor. ca membru ajutător. Dl. H. Puscariu membru ajutător cu 5 corone pe an; dl. Axente Moșoiu, notariu, membru ordinar cu 1 cor. pe an, toți din Bran. Dl. Dr. Aurel Novac avocat în Biserica albă a binevoit a se înscrie ca membru pe viață cu taxa de 20 cor. Mulțămia cea mai călduroasă primescă marinimoșii spriginitori și se aibă bucuria de a vedea urmându-le pe toate societățile și pe toți Români cu suflet nobil.

Spre orientare:
„Inființându Reuniune a tinerimei studenților din Zarand și jur „masa studenților dela gimnasiul român gr.-or. din Brad“ conform §-lui 8 din proiectul de statute are membri: a) ordinari, b) ajutători, c) pe viață d) fondatori. Membri ai reuniunii p'ote fi ori-ce corporațiune, ca persoană morală-juridică, ori-ce bărbat ori femeă, cu caractere nepătate, de pe teritoriul coronei ungare. — Respingeria de a se primi cineva ca membru nu se motivează. Conform §-lui 9, cu privire la taxa:

- membrii ordinari solvesc 1 cor. una coronă pe an;
- membrii ajutători solvesc 5 cor. cinci corone pe an;
- membrii pe viață solvesc 20 cor. douzeci corone pe an;
- membrii fondatori solvesc 50 cor. cincizeci cor. pe an; și odată pentru tot-deuna.

Membrii pe viață și fondatori potsolvi taxa în 2 rate egale.

Drepturi și datorințe conform §-lui 10 toți membrii ordinari, ajutători, pe viață și fondatori au datorința, să conlucre, din toate puterile pentru înaintarea reuniunii; au dreptul de a participa la toate adunările, a se consulta, a face propuneri, drept de inițiativă și vot decisiv.

Proiectul în timp posibil scurt se va publica prin ziarele noastre spre opinare.

Ori-ce oferte sau cereri de deslușiri a se adresa la subscrisul.

Ca însărcinat al tinerimei studenților din Zarand și jur.

Vasilie Boneu,
profesor.

să vadă de s'a sculat „Măria S'a“ dela hotel, și când colo acesta află pe bietul hotelier plângând în pumni, căci acesta mergând în odaia unde era dormind „Măria Sa“ a aflat singură plapoma încălțată și mototolită pe patul „Măriei Sale“ și pe „Măria Sa“ și ale sale, nicăiri, ba nu i-a lăsat nici barem un bacșiș de 2 fileri decum plata pe vr'o 7 zile. L'au căutat pe „Măria Sa“ preste tot locul, dar' prea târziu, căci se vede că a fost necurat, de ore-ce până în ziua de azi nu l'au mai aflat.

Din comunele acestea vr'o 14 la număr ce au avut fericirea să le cerceteze „Măria Sa“, a scos vr'o câteva mii de corone și s'a c'am mai dus, lăsând pe draguții de seculi, omeni tari cuminte să-l aștepte cu parale, pe hotelier să plângă'n pumni, pe cocicș înjurând, ear pe conducătorul dela cartea funduară, făcând estrase pe contul nasului propriu.

Abia a doua zi și-au adus aminte că ei vor fi înșelați și telegrafând băncii din Budapesta, primesc răspunsul să-l prindă, de'l vor afla, fi nd-ca e un hoț ce înșală poporul. „Măria Sa“ însă luase frunza-n buză.

Mai zică deci lumea că nu-i Ungaria o țară fericită?! Mai zică, dacă p'ote, că cei de sus nu' grijesc de popor, și că nu se în-

Alegere de paroch. Sinodul parochial din Alțina întrunit Duminecă la 17 Decembrie, pentru alegerea de paroch, a ales cu 162 voturi pe harnicul paroch din Cornățel *Ioan Petrișor* de paroch al acelei comuni bisericesci.

Contra candidatul Nicolau Rusu învățător în Alțina a întrunit 14 voturi, Ioan Petrișor s'a distins timp îndelungat ca învățător, a pus în ordine bună parochia din Cornățel, în care, după o păstorire de 9 ani a zidit școlă, casă parochială și a renovat biserică. Alegerea lui Petrișor în Alțina se consideră cu drept cuvânt ca respalata muncii cinstite și serviciilor prea bune făcute bisericii preste tot.

Felicitările noastre alesului paroch și parochiei, care a știut face o alegere atât de norocoasă.

Rectorul universității din Budapesta. Dr. *Raimund Rapaics*, a demisionat din motive de sănătate. Ministrul de culte și instrucțiune publică i-a acordat un concediu de un an, pentru a-și restaura sănătatea, ear' cele patru facultăți au nominat câte patru profesori, cari au să alegă pe noul rector. Se crede că va fi ales Dr. *Kisfaludy Béla* dela facultatea teologică.

Casa bisericii. Se scrie din București, că ministerul instrucțiunii publice voește să înființeze o casă a bisericii, la fel cu casa școlilor, cu menirea de a plăti din ea pe toți prelații din România, acum salariați din bugetul general al statului. La această casă se vor vărsa și subvențiunile ce sunt obligate comunele să le plătescă sub titlul acesta.

Poporațiunea României. Numerarea poporațiunii s'a terminat în România. Resultatul e următoriu: cetățeni români se află pe întregul teritor al țării 5.459.040. Cetățeni streini 161.056. Ear' 371.425 de persoane cari nu aparțin la cetățeni a nici unui stat. După religie poporațiunea României se împarte astfel: ortodoksi 5.408.751, romano-catolici și protestanți 198.269, mohamedani 44.700 evrei 279.015 și 16.148 de alte confesiuni. Peste tot România numără deci 5.991.521 suflete. Să nu fie mai multe?

Omor în mânăstire. Se telegrafază din Lemberg, că într'o mânăstire a dominicanilor de acolo călugărul *Simeon* a omorit pe un confrate, în etate de 68 de ani, într'un acces de nebunie. Ucigașul a fost internat într'o casă de sănătate. De ce abia după comiterea crimei și nu mai înainte?

Pe mormântul mamei. Bogătanului D. i-a murit nevastă, pe care a înmormântat-o cu mare pompă. Zilele de doliu nu i-au fost însă prea multe, pentru-că în curînd a adus altă nevastă la casă, cu toate că cele două fete mari și frumoase ale sale l-au rugat cu lacrimi în ochi să nu se însore. Mama mașteră, aprăpe ca ele de tinere, a început din prima zi a înțării ei în casă să le urmărescă cu ura ei nemărginită. Și nici nu s'a liniștit până nu le-a vădut scose din casă. Tata lor le-a trimis în lume. Biete fete au intrat în serviciu, dar' n'au putut suporta mult rușinea ce li s'a făcut. S'au înțeles deci amândouă să se departă mai bine de viață decât să o ducă și mai departe așa cum o duc. Au mers în cimiteriu, și pe mormântul mamei lor au plâns până s'aa obosit, după

teresază de s'orta lui?! Mai plângă-se cineva, că Ungaria nu-i un stat liber?!, când ast-feliu de fapte am puté înregistra în aprăpe toate zilele!

Prețimei și învățătoarei noastre îi atragem atențiunea asupra astor feliu de coritei ce cutreeră țara, rugându-i să fie în tot timpul și în tot locul trezi, și să nu lase, ca acestia să se tolăsiască de nici o ocaziune care tinde a desbrăca pe popor, ci din contră să-l sfătuiască cu toate ocaziunile a se cugeta el însuși cum, pe căi cinstite și demne de un popor ca și poporul nostru, să-și asigure fericirea atât vremelnică cât și vecinică.

„Un călător“.

De ce sunt trist?!

Varsă valuri de vâpae în vîzduhul visător
Albul sin de-argint al lunei, zina nopții amă-
[gitore,
Luciul stelelor în tremur scald'al cerului covor,
Ear' a nopții umbre negre dorm pe murmur
[de isvóre,
Rënduri de gândiri nebune cu iluzii mă-n-
[cunșor.
Imii trec fruntea-nferbentată... ș'o lumină
[atunci mi-apare:
Al t'eu zimbet plin de farmec m'a făcut un
[visător.

aceea și-a deslegat fie care mărma din cap și s'a spânzurat de pomul de lângă crucea mamei lor. Așa au fost aflate dimineța morțe.

Ródele legilor bisericești. Se scrie din Budapesta, cu datul de 1 Ianuarie, că o muere străină a decedat acolo la 13 Decembrie, și până în ziua dintăiu a anului acestuia încă nu a fost înmormântată. Pentru a se scutura de ori-ce responsabilitate în chestia acesta, poliția din Budapesta a dat un comunicat oficial, care ne enarază întâmplarea astfel: Veduva V. a fost în vizită la croitorăsa P. Li s'a făcut rău și a decedat înainte de a puté primi ajutor medical. A fost dusă la morgă și tribunalul a fost avisat despre cazul de morțe, ear' la ordinul judeului de instrucție în 19 Decembrie (abia?) s'a efectuit obducția, constatându se că morțea a urmat din apoplexie. Poliția și-a terminat cu acesta funcțiunea, și cealaltă avea acum se le facă magistratul capitalei. E de notat, că nici o înmormântare nu se p'ote face înainte de a fi înregistrat în matriculele de stat cazul de morțe. Și aici s'a încurcat tréba. Nu era nimeni care să c'era înmatricularea, ear magistratul nu știa că la care matriculant, din care circumscripție, care să facă înmatricularea. Actele au trecut deci dintr'o mână într'alta, până ce în cele din urmă au ajuns pe masa primarului capitalei Budapesta, care în ziua de întâiu Ianuarie încă nu luase nici o decisiune, ca cu biata morță, care dela 13 Decembrie se află în casa rece, ce să se întâmple? Eată ródele legilor bisericești, cu matricule de stat!

Nouă Reuniune de femei. Statutele reuniunii de femei române din *Bucium-Șasa* au fost proveđute din partea ministrului de interne cu clausula de înțărare, însă cu condițiunea ca din titlul Reuniunii să se omită cuvântul „română“. Curiósă cerere.

Monumentul lui Candrea. Comitetul de inițiativă pentru ridicarea unui monument regretatului profesor și naționalist *George Candrea*, compus din domnii Nicolae Mazere profesor, Coriolan Popescu, Septimiu B. Murășeanu, etc, a încredințat această lucrare talentatului sculptor român C. Bălăcescu, care o va executa în marele seu atelier din Milano.

Acest monument, lucrat din granit de Baveno, va avé înălțime de 2 și jumătate metri în total, purtând deasupra pedestalului bustul în bronz și în mărime naturală a defunctului profesor.

Intréga operă împreună cu transportul până la Gratz dl. sculptor Bălăcescu a convenit să o execute pentru suma de lei una mie una sută (1100).

E locul să amintim aci, că ceea ce a lipsit comitetului la prețul acestui frumos monument a prisosit inimii artistului, care și în acest monument își va imortaliza, pe lângă talentul seu recunoscut, și dragostea de neam ce-i încălzese sufletul.

Desvăluirea monumentului s'a fixat pentru 23 Aprilie 1901 (st. George) patronul defunctului, cu un program care se va publica la timp prin ziare.

După desvăluirea monumentului, comitetul de inițiativă va scote o broșură cuprinzind: a) viața și activitatea lui *George Candrea*, b) serbarea desvăluirii monumentului c) numele tuturor subscriitorilor, cu o dare de sémă amănunțită a gestiunii financiare.

Domnii cari au bine-voit a primi liste de subscripție pentru acest scop sunt cu insistență rugați să le înainteze cât mai neîntârziat, pe adresa d-lui *Nicolae Mazere* profesor în *Curtea de Argeș* România.

Crăciun alb. Moș-crăciun al nostru și-a trimis încă de alaltăieri crainic să-i vestiască sosirea. De alaltăieri ninge necontentit, și dacă temperatura nu se va schimba, vom avé crăciun alb și geros.

Viეტă socială.

Concert și teatru în Oradea-mare. Primum invitare la concert și teatru, urmat de dans, aranjat de tinerimea română din Oradea-mare la 24 Ianuarie st. n. 1901. În sala cea mare a hotelului „Arborele verde“ pentru ajutorarea studenților lipsiți și augmentarea fondului tinerimei române de acolo. Comitetul executiv e constituit astfel: Alexandru Muntean, president. Demetriu Mangra, vice-president. Augustin Gitta, maior dom. Aurel Crișan, notar, Eugen Feier, cassar, Ioan Cosma secretar. Augustin Ciurdar, controlor. Inceputul la 7^{1/2} ore s'era. Prețul de intrare pentru persoană 4 cor., pentru familie 10 cor. Suprasolvirile generose să primesc cu mulțămia la adresa cassarului *Eugen Feier* (Nagy Sándor-utca 286 sz.) și se vor cuita pe calea publicității. În pausă se va joca „Călușeriul“ și „Bătuta“. Program detaliat s'era la cassă.

FELIURIMI.

Obiceiuri la nunți și logodne. În Londra a apărut de curând o interesantă carte, în care se descriu diferitele datini, ce se usiteză la diverse popóre, cu ocazia logodnei și a cununiei. Cea mai caraghiósă, dar' totodată și cea mai durerosă datină de nuntă o au *Malaezii*. Mirésa malaeză trebuie să se supună la chinuitoarea operație, ca să i-se p'ilească dinții. Pilirea dinților se face cu mari festivități. În vreme-ce un măiestru pilește dinții, nuntașii j'ocă și sbiară, flueră și cântă, ca nu cumva să se audă geamătul desperat al „fericitei“ mirese. După pilirea dinților gingiile miresei se umflă și coc și o dor cumplit septémăni întregi. Și aceste sunt tocmai septémănilé de miere. — Mirele japonez trebuie să trimită miresei trousseau bogat, pentru-ca să o mângăe de perderea ce o îndură prin arderea tuturor păpușelor avute. — La o seminiție din *India* numai cu ocazia unei înmormântări se pot ține logodne sau cununii. Mortul se îngrópă întâiu provisor. Se adună apoi însurăței și când toți sunt de față se desgrópă mortul și din nou se înmormânteză cu mare pompă, împreună cu pompa nuntelor și a logodnelor ce se fac în acelaș timp. — În *Maroc* la nuntă sunt scene foarte poetice. Mirésa e condusă noptea pe lună, în casa mirelui. — La nunțile *Spaniolilor* musica are un rol foarte însemnat. În *Italia* nu e permis să fie nuntă în luna lui Maiu. În *Florența* veduvele se căsătoresc numai Sâmbăta, ear' fetele numai Dumineca. — La o seminiție mongolă din *China* căsătoriile se pot face numai odată pe an și anume esclusiv numai în 15 Ianuarie a fie-cărui an.

Posta ultimă.

Vorbirile de Anul-Nou.

În ziua dintăiu a anului s'au ținut obicei-nuitele felicitări de Anul-nou, la cari s'au dat obicei-nuitele răspunsuri, toate de caracter politic.

Dintré toate vorbirile rostite cu ocaziunea acesta, de cea mai importantă e a ministrului-president *Coloman Széll*, care deși nu s'a pronunțat asupra alegerilor viitoare, așa cum aștepta opiniunea publică a țării, a făcut totusi în alte direcțiuni declarații importante.

A accentuat de nou, că profesia sa de credință politică e următoarea: *Conducerea afacerilor țării pe bazele existente de drept public, în spirit cu adevérat liberal*. Ear' politica liberală a talmăcit-o astfel: *E politica, care nu clasifică cetățenii după religie, origine, ocupațiune, modul de viețuire, ci caută numai că cine își iubesc și servece patria și societatea în mod onest*.

Cu privire la programul de muncă al actualului parlament, prim-ministrul *Széll* a accentuat, că după terminarea discuției „asupra bugetului“ va avé să mai discute proiectul de lege despre incompatibilitate, despre modificarea legii referitoare la căile ferate vicinale și despre simplificarea administrației.

Referitor la alegeri a zis numai atâta, că — „In anul acesta vom sta toți în fața tribunalului țării. Nu numai noi, ca muritori, ci și eu ca moriturus. Ne vom lupta în două linii. Sper că de și va fi aspră lupta, ea va fi totuși loială“.

Vorbirea-răspuns a prim-ministrului a făcut asupra numeroșilor deputați prezenți bună impresiune. Vorbirea de felicitare, care a provocat răspunsul, a fost rostită din partea deputatului Dr. *Falk Miksa*.

Înainte de a merge deputații la prim-ministrul *Széll*, au felicitat întâiu pe presidentul partidului liberal, baronul *Podmanitzky*, prin rostul deputatului *Korniss*; ear dela ministrul-president *Széll* au mers la presidentul casei, *Perczel Dezső*, unde a vorbit deputatul *Pulszky Agost*.

Vorbiri de Anul-Nou au mai rostit și șefii partidelor opoziționale, cari asemenea au fost felicități din partea aderenților lor, dar n'au spus nimic mai însemnat.

Nr. 1171.

[249] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa I din *Sibiu suburbial Pârta Turnului*, devenită în vacanță prin abdicarea fostului paroch George Bobeș, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în Tabela B. pentru întregirea venitelor dela stat, Informațiuni mai de aproape concurenții și pot lua dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiteral.

Suplicele de concurs instruate cu observarea strictă a dispozițiilor din regulamentul pentru parochii §. 15 a) sunt a se adresa subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Reflectanților le stă în voe a se presenta în persoană înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sârbătoare, spre a-și dovedi aptitudinea pentru înalta misiune a preoției ca luminătoriu al poporului în biserică.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiului în conțelegere cu comitetul parochial.

Sibiu, 20 Decembre 1900.

Ioan Papiu,
protopresb.

Ad. nr. pp. 1078/900. [245] 2-3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroch în comuna Feneșel cu prediul Plopi, care e parochie de clasa a III-a, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, de paroch sunt cele fasonate la cōla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat despre cari concurenții și pot lua informațiune dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele de concurs subscrisului până la termenul sus indicat, fiind instruite în sensul normelor în vigōre, și a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sfânta biserică, ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. al Clujului, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Cluj, 11 Decembre 1900.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 1134. [243] 3-3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de al doilea paroch în parochia de a III-a clasă din Sadu se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în Tabela B. pentru întregirea venitelor dela stat, cei ce doresc a avé informațiuni mai de aproape și-le pot lua dela acest oficiu protopresbiteral séu dela comitetul parochial.

Suplicele de concurs instruate în sensul normelor din vigōre sunt a se adresa subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Reflectanții se vor presenta în comună înainte de alegere în vre-o Duminecă séu sârbătoare spre a-și dovedi dexteritatea și capacitatea pentru înalta misiune de preot ca luminătoriu al poporului și a-și câștiga cunoștința acestuia și a împregiurărilor locale.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiului în conțelegere cu comitetul parochial.

Sibiu, 12 Decembre, 1900.

Ioan Papiu
protopresbiter

ad. Nr. 708-1900.

[242] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **protopresbiter în tractul Turdei** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Venitul din parochia centrală Turda.

2. Dotațiunea protopresbiterală și anume: 600 corōne din fondul general administrativ arch. și 400 corōne din cassele parochiale.

3. Taxele legale pentru visitațiuni și alte funcțiuni din protopresbiterat.

Doritorii de a reflecta la acest post au să-și instruescă și înainteze cererile lor conform legilor din vigōre de dreptul la Venerabilul Consistoriu archidiececan.

Din ședința comitetului protopresbiteral român gr.-or. al tractului Turda ținută în 13 Novembre 1900.

Cojocna, 18 Novembre, 1900.

Teodor Ciortea,
adm. ppresb.

Nr. 438/1900 [241] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Trēm-poele, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate la cōla B pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat, despre cari concurenții mai de aproape și pot lua informațiuni dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiteral.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post, să-și substernă suplicele concursuale instruite în sensul regulamentului și normelor din vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și să se prezenteze înainte de ziua alegerii în vre-o Duminecă sau sârbătoare în comună spre a-și arăta dexteritatea în chemarea lor.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului în conțelegere cu comitetul parochial.

Abrud, 16 Novembre, 1900.

Petru Popoviciu,
protopresbiter.

Declarațiune publică!

Subsemnatul atelier artistic de portrete a decis — pentru a fi dispensat de demisionările neplăcute ale pictorilor sei eminent calificați în artă și pentru a-i pute ocupa și mai departe — a renunța pe un timp scurt și numai până la revocare la ori-ce venit sau profit.

Noi liferăm a. z. [215] 22-25

pentru numai fl. 7-50

un portret în mărime naturală

bust (Brustbild)

dimpreună cu rame elegante barock

cari valoréză cel puțin 30 fl.

Deci cine voește a-și comanda portretul seu sau al femeiei sale, al copiilor, al părinților, al vre-unei surori sau al unei alte rudeni, fie deja chiar și mortă ori apoi al vre-unui prieten are de a trimite numai fotografia respectivă, indiferent în ce pozițiune e făcută și primește în decurs de 14 zile un portret, care de sigur îl va surprinde și mulțami pe deplin.

Lada pentru trimiterea portretului se va socoti cu prețul cât ne costă pe noi. Comandele cu aclederea fotografiei, care se va returna intactă cu portretul desemnat, se eșecută trimitându-se banii anticipativ sau pe lângă rambursă.

Pentru eșecutarea eminent artistică și fidelă se garantéză.

Comande de Crăciun, cari sosesc până în 20 Decembre se vor efectui înainte de serbare.

Sute de epistole de recunoștință și mulțumire stau la dispozițiune publică și la cerere se trimit ori și cui.

Kunst-Porträt-Anstalt
„KOSMOS“

Viena, VI, Mariahilferstrasse Nr. 116.

La **Librăria Tipografiei Archidiececane** se află de vânzare:

Ce-î cerul de Camille Flammarion C. 1-50

Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu „ 1-—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Din Tipografia și librăria archidiececane, Sibiu, se pōte procura

Din vremuri apuse,

de Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

P. T. public!

’Mi permit a încunoscința cu tōtă stima P. T. public, că din cauză de strămutare din Sibiu, cu data de 12 Novembre am vëndut **Atelierul meu fotografic din Piața mare Nr. 19**. În legătură cu cele zise mai sus ’mi iau voe a aduce cele mai calde mulțamiri pentru încrederea cu care am fost întimpinat întotdeauna, rugând totodată pe onoratul public ca cu aceeași bunăvoință să întimpine și pe succesorul meu fiind dînsul capabil în tōte direcțiunile a satisface ori-ce pretențiuni și a susține Atelierul la nivelul de până acum.

Mulțamind încă odată

semnez cu tōtă stima

Wilhelm Mann

La rëndul meu ’mi permit cu tōtă stima a încunoscința P. T. public militar precum și P. T. public civil că am cumpărat **Atelierul artistic fotografic** al Dlui Wilhelm Mann.

Totodată pot încredința pe ori și cine că dispun în destul de tōte mijlocele necesare, atât materialicece cât și în ce privește puterile de lucru pentru a pute satisface chiar celor mai pretențioșe dorințe, silindu-mă din parte-mi a susține Atelierul la nivelul de până acum. Rog deci încă odată P. T. public, să onoreze Firma mea cea nouă care se va numi

„Wilhelm Mann’s Nachfolger“

cu bunăvoința și încrederea de până acum.

În speranță, că nu voi fi apelat zadarnic la bunăvoința P. T. public semnez cu tōtă stima.

Ioan Molnar de Fülö-Kéres

succesorul lui W. Mann

[238] 3-3

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiececane:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidiececane în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Numai pentru **40 de fileri (bani)**
să pōte câștiga la **12 Januarie anul 1901**
câștiguri de: **10.000**
1000, 500 corone etc, etc,
Cu totul sânt **1311** de câștiguri la
Lotteria „CASA STUDENTILOR”.
Losuri să pot căpota pretutindinea.

[244] 2-5